

Betænkning afgivet af Sundheds- og Ældreudvalget den 1. februar 2021

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om foranstaltninger mod smitsomme sygdomme og andre overførbare sygdomme, sundhedsloven og retsplejeloven

(Yderligere foranstaltninger for at forebygge og inddæmme nye virusvarianter af covid-19 og udvidet adgang til kommunale isolationsfaciliteter)

[af sundhedsministeren (Magnus Heunicke)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1. Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2.

2. Dispensation fra Folketingets forretningsorden

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af NB) indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 13, stk. 1, om, at der skal gå 30 dage fra lovforslagets fremsættelse, til det kan vedtages ved 3. behandling.

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af NB) indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 8 a, stk. 2, om, at der skal gå 2 dage fra offentliggørelsen af betænkningen, til lovforslaget kommer til 2. behandling, og fra bestemmelsen i § 13, stk. 1, således at 3. behandling kan finde sted tidligere end 2 dage efter 2. behandling.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, SF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Flertallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 1 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod ændringsforslag nr. 2.

Et *andet mindretal* i udvalget (RV og Susanne Zimmer (UFG)) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 2 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod ændringsforslag nr. 1.

Et *tredje mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det under nr. 2 stillede ændrings-

forslag. Mindretallet vil redegøre for sin indstilling til ændringsforslag nr. 1 ved 2. behandling.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (NB) vil redegøre for sin indstilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Et *femte mindretal* i udvalget (LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse*. Mindretallet vil redegøre for sin indstilling til de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Politiske bemærkninger

Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance

Venstres, Dansk Folkepartis, Det Konservative Folkepartis og Liberal Alliances medlemmer af udvalget støtter lovforslaget. Test og isolation er et vigtigt redskab i den danske epidemihåndtering. Desværre ser vi forskellige mutationer med udgangspunkt forskellige steder i verden, som risikerer at udfordre den danske kontrol med covid-19. På den baggrund er V, DF, KF og LA enig i, at det er nødvendigt at ændre den hidtidige kraftige opfordring til at lade sig teste og isolere ved indrejse til Danmark til et decideret lovkrav.

V, DF, KF og LA har i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag arbejdet for at skabe en efter vores opfattelse fornuftig balance mellem på den ene side en skarp epidemikontrol og på den anden side, at Danmark ikke sættes

helt i stå selv under en epidemisk krise. En fuldkommen isolation i op til 10 dage af alle typer medarbejdere, der krydser grænsen, ville have skabt uoverstigelige problemer for Danmark, danske økonomiske interesser og kritiske funktioner i Danmark. Det drejer sig om kritiske medarbejdere, der løser opgaver i produktionen i flere lande og vandrende arbejdstagere tilknyttet for eksempel hospitalssektoren, fødevareproduktionen, dansk byggeri og ikke mindst transportsektoren.

V, DF, KF og LA er derfor tilfredse med, at der nu af lovforslagets bemærkninger fremgår en række undtagelser, som betyder, at personer, der indrejser til Danmark, har mulighed for at passe deres arbejde under isolationen.

V, DF, KF og LA er ydermere tilfredse med, at kravet om test og isolation ikke omfatter personer, der rejser til og fra Bornholm igennem Sverige.

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget finder det betænkeligt, at vi ikke har samme krav, uanset hvordan man kommer til vores grænse. Derfor har Dansk Folkeparti stillet ændringsforslag, som skal sikre, at der ikke er borgere, som prøver at undgå at ankomme til lufthavnen i København ved at flyve til Hamburg eller en anden destination, hvorefter man kan køre over grænsen uden at skulle testes eller i isolation, men blot leve op til, at man inden for 24 timer skal have taget en test. Dette er der ingen, der kan tjekke op på.

Dansk Folkeparti finder det også betænkeligt, at man ikke sikrer vores taxichauffører og taxikunder bedre, ved at der er f.eks. er plexiglas mellem chauffør og kunder. Man vil selv efter dette forslag kunne sætte sig ind i en taxi uden anden beskyttelse end en maske, der ikke beskytter 100 pct., og bringe smitten videre til chaufføren, som dermed kan bringe smitten videre.

Dansk Folkeparti vil derfor følge reglerne fremadrettet og stadig arbejde for, at man fremadrettet gør noget for at sikre, at man ikke spreder smitten ind i landet, så vi hurtigere kan genåbne Danmark.

Radikale Venstre

Radikale Venstres medlemmer af udvalget stemmer for lovforslaget, efter regeringen har fremlagt dels anbefalinger fra Statens Serum Institut og ECDC for tiltagene, dels tal, der indikerer, at alt for få benytter sig af de frivillige test i lufthavnen. RV vil dog følge lovens anvendelse, håndhævelse og konsekvenser nøje frem til lovens ophør den 1. marts 2021, da den potentielt er meget indgribende i mange menneskers liv, ligesom regeringen opfordres til at udarbejde et bedre datagrundlag for en eventuel videreførelse efter den 1. marts 2021. Endelig mener RV fortsat, at fængselsstraf aldrig bør komme på tale ved overtrædelse af bestemmelserne i loven, og lægger afgørende vægt på lovens korte funktionsperiode.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (DF):

1) I den under nr. 3 foreslåede § 16 a indsættes i stk. 1 som 3. pkt.:

»Regler fastsat i medfør af 1. og 2. pkt. finder anvendelse for personer, som ankommer fra udlandet til Danmark med fly, og personer, der indrejser i Danmark over lande- og søgrænsen.«

[Ens krav om test straks efter ankomst til Danmark, uanset om man ankommer med fly, skib, bus, tog eller bil m.fl.]

Af et *mindretal* (RV og EL), tiltrådt af et *mindretal* (Susanne Zimmer (UFG)):

2) Efter nr. 5 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 29, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»I forskrifter, der udstedes i medfør af § 16 a, stk. 1, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskriften.«

[Bestemmelse om, at overtrædelser af regler udstedes i medfør af den foreslåede § 16 a, stk. 1, alene kan straffes med bøde]

Bemærkninger

Til nr. 1

Formålet med ændringsforslaget er at sikre, at der indføres ens krav om test straks efter ankomst til Danmark, uanset om man ankommer med fly, skib, bus, tog eller bil m.fl.

Med ændringsforslaget skal der således indføres samme kontrol ved grænsen, som vil gælde i lufthavnen, herunder med samme undtagelser, f.eks. ved at sikre to spor, så der er stikprøvekontrol for grænsegængere og erhvervsfolk, og et andet spor til øvrige personer, der krydser grænsen, med krav om test og isolation som det, der vil gælde i lufthavnen.

Sundhedsministeren har i svar på L 152 – spørgsmål 3 oplyst, at i den aktuelle situation forventes bemyndigelsen i den foreslåede § 16 a at blive udmøntet sådan, at både personer, som ankommer fra udlandet til Danmark med fly samt personer, der indrejser i Danmark over lande- og søgrænsen, vil skulle lade sig teste ved ankomst til og indrejse i Danmark. Personer, som ankommer fra udlandet til Danmark med fly, forventes uden ugrundet ophold at skulle få foretaget en antigenest for covid-19 ved ankomsten i lufthavnen, som udgangspunkt inden paskontrollen. Personer, som indrejser i Danmark over sø- og landegrænsen, forventes at skulle få foretaget en test for covid-19 maksimalt 24 timer efter indrejse.

Dansk Folkeparti henviser til, at hensigten med epidemi-loven er at begrænse smittede personers færden i samfundet, og ved at undlade at teste personer, der ankommer til landet

over lande- og søgrænsen straks ved ankomst, risikerer vi, at disse bærer smitte med sig ind i landet.

Det vurderes derfor nødvendigt og hensigtsmæssigt, at personer, der ankommer til Danmark, skal testes straks ved ankomst med de undtagelser, der følger af lovforslagets øvrige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 29, stk. 2, i epidemiloven, at der i forskrifter, der udfærdiges efter loven, kan fastsættes straf af bøde eller fængsel indtil 6 måneder for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Det foreslås, at der tilføjes et nyt punktum til bestemmelsen, således at der i forskrifter, der udstedes i medfør af den foreslåede § 16 a, stk. 1, alene kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskriften. Forslaget vil indebære, at der ikke er mulighed for at straffe overtrædelser af de pågældende regler med fængsel. Det forudsættes, at der i gentagelsestilfælde vil være grundlag for højere bødestraffe.

Det bemærkes, at det i øvrigt allerede følger af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, at det forudsættes med lovforslaget, at bødeniveauet for overtrædelse af regler udstedt i medfør af den foreslåede § 16 a, stk. 1, som udgangspunkt udmåles til 3.500 kr. i førstegangstilfælde. Videre fremgår det, at dette svarer til den gældende vejledende bødetakst for at overtræde et påbud om at lade sig undersøge, indlægge, isolere eller behandle efter de gældende regler i epidemilovens § 5, stk. 1 og 2, som er fastsat af Rigsadvokaten. Endelig fremgår det, at der i gentagelsestilfælde vil være grundlag for højere bødestraffe.

Annette Lind (S) Birgitte Vind (S) Tanja Larsson (S) Camilla Fabricius (S) nfm. Daniel Toft Jakobsen (S) Kasper Roug (S)

Julie Skovsby (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Rasmus Horn Langhoff (S) Stinus Lindgreen (RV) Lotte Rod (RV)

Kirsten Normann Andersen (SF) Trine Torp (SF) Peder Hvelplund (EL) Victoria Velasquez (EL) Susanne Zimmer (UFG)

Jane Heitmann (V) fmd. Ellen Trane Nørby (V) Martin Geertsen (V) Marlene Ambo-Rasmussen (V) Sophie Løhde (V)

Liselott Blixt (DF) Karina Adsbøl (DF) Mette Hjermind Dencker (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Per Larsen (KF)

Lars Boje Mathiesen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

6. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. januar 2021 og var til 1. behandling samme dag. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundheds- og Ældreudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget er ikke forinden fremsættelsen sendt i høring. Under hensyn til at lovforslaget hastebehandles, er lovforslaget heller ikke sendt i høring samtidig med fremsættelsen.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 3 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 36 spørgsmål til sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret. Svar på spørgsmål 1 og 8 er optrykt som bilag 1 til betænkningen.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	41	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	15	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	7
Nye Borgerlige (NB)	4		

2 af udvalgets spørgsmål til sundhedsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og sundhedsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål 1:

”Vil ministeren udarbejde et ændringsforslag, der indebærer, at det fremgår klart, at overtrædelse af påbud som følge af loven alene kan straffes med bøde og ikke fængselsstraf, samt at bødeniveauet gradueres med stigende bøder ved gentagne overtrædelser, som det kendes ved andre påbud i medfør af epidemiloven?”

Svar:

Sundhedsministeriet forstår spørgsmålet således, at der ønskes bistand til at udarbejde et ændringsforslag, hvorefter overtrædelser af regler udstedt i medfør af den foreslåede § 16 a, stk. 1, i epidemiloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, alene kan straffes med bøde og ikke fængselsstraf, samt at bødeniveauet gradueres med stigende bøder ved gentagne overtrædelser.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, hvor der foreslås en ændring af epidemilovens § 29, stk. 2, at det forudsættes med lovforslaget, at bødeniveauet for overtrædelse af regler udstedt i medfør af den foreslåede § 16 a, stk. 1, som udgangspunkt udmåles til 3.500 kr. i førstegangstilfælde. Videre fremgår det, at dette svarer til den gældende vejledende bødetakst for at overtræde et påbud om at lade sig undersøge, indlægge, isolere eller behandle efter de gældende regler i epidemilovens § 5, stk. 1 og 2, som er fastsat af Rigsadvokaten.

Endelig fremgår det, at der i gentagelsestilfælde vil være grundlag for højere bødestrafte, og at fastsættelse af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

På den baggrund er min opfattelse, at det er tilstrækkeligt klart i lovforslaget, at overtrædelser af regler udstedt i medfør af den foreslåede § 16 a, stk. 1, i epidemiloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, alene kan straffes med bøde og ikke fængselsstraf, samt at bødeniveauet gradueres med stigende bøder ved gentagne overtrædelser. Det bemærkes i den forbindelse, at det er helt normalt, at der i bemærkninger til lovbestemmelser, herunder lovbestemmelser der giver mulighed for at fastsætte regler om fængselsstraf, anføres forudsætninger om, at overtrædelser skal straffes med bøde, ligesom bødeniveauet kan anføres.

Jeg kan derfor ikke støtte et ændringsforslag om, at overtrædelser af regler udstedt i medfør af den foreslåede § 16 a, stk. 1, i epidemiloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, alene kan straffes med bøde og ikke fængselsstraf, samt at bødeniveauet gradueres med stigende bøder ved gentagne overtrædelser.

Et ændringsforslag vil dog kunne affattes på følgende måde:

Ændringsforslag

Til § 1

Efter nr. 5 indsættes som nyt nummer:

”01. I § 29, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

”I forskrifter, der udstedes i medfør af § 16 a, stk. 1, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskriften.””

[Bestemmelse om, at overtrædelser af regler udstedt i med af den foreslåede § 16 a, stk. 1, alene kan straffes med bøde]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det fremgår af § 29, stk. 2, i epidemiloven, at der i forskrifter, der udfærdiges efter loven, kan fastsættes straf af bøde eller fængsel indtil 6 måneder for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Det foreslås, at det tilføjes et nyt punktum til bestemmelsen, således at der i forskrifter, der udstedes i medfør af den foreslåede § 16 a, stk. 1, alene kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskriften. Forslaget vil indebære, at der ikke er mulighed for at straffe overtrædelser af de pågældende regler med fængsel. Det forudsættes, at der i gentagelsestilfælde vil være grundlag for højere bødestraffe.

Det bemærkes, at det i øvrigt allerede følger af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, at det forudsættes med lovforslaget, at bødeniveauet for overtrædelse af regler udstedt i medfør af den foreslåede § 16 a, stk. 1, som udgangspunkt udmåles til 3.500 kr. i førstegangstilfælde. Videre fremgår det, at dette svarer til den gældende vejledende bødetakst for at overtræde et påbud om at lade sig undersøge, indlægge, isolere eller behandle efter de gældende regler i epidemilovens § 5, stk. 1 og 2, som er fastsat af Rigsadvokaten. Endelig fremgår det, at der i gentagelsestilfælde vil være grundlag for højere bødestraffe.

Spørgsmål 8:

”Ministeren bedes redegøre for, hvilke andre lande, som har indført krav om isolation ved indrejse, hvor en overtrædelse af dette påbud medfører fængselsstraf samt eventuelle eksempler på lande, hvor dette ikke er tilfældet?”

Svar:

Til brug for besvarelse, har Sundhedsministeriet indhentet bidrag fra Udenrigsministeriet, som oplyser følgende:

”Udenrigsministeriet er bekendt med, at eksempelvis Norge, Island, Tyskland og Østrig straffer overtrædelse af landenes påbud om karantæne med bøde eller i sidste ende fængselsstraf. Tyskland har strengere fængselsstraf i de tilfælde, hvor uagtsom overtrædelse af karantænekravet medfører legemsbeskadigelse ved infektion af andre.”